

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Broj:01-02-03-13-249/13

R:07-05; 010-05/13

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Direkcije za financije Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2012. godine**

Brčko, lipanj 2013. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
REZIME DANIH PREPORUKA	5
NALAZI I PREPORUKE.....	6
1. UVOD	6
2. OPĆI DIO	6
3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE	6
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	7
5. NALAZI I PREPORUKE.....	7
5.1. SUSTAV INTERNIH KONTROLA	7
5.2. OBAVLJANJE DJELATNOSTI SUKLADNO ZAKONU I DRUGIM PROPISIMA	8
5.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆEG PRORAČUNA.....	10
5.3.1. <i>Izdatci za bruto plaće.....</i>	<i>10</i>
5.3.2. <i>Ugovorene usluge .....</i>	<i>10</i>
5.4. PLANIRANJE PRIHODA	11
5.5. NAPLATA PRIHODA	11
5.5.1. <i>Prihod od poreza na nekretnine .....</i>	<i>11</i>
5.5.2. <i>Postupci prisilne naplate prekršajnih naloga.....</i>	<i>12</i>
5.6. PRIMJENA ZAKONA O JAVNIM NABAVAMA BiH (ČLANAK 47 IZRAVNI SPORAZUM)	12
6. KOMENTAR.....	13
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI.....	14

DIREKCIJA ZA FINACIJE BRČKO DISTRIKTA BiH
RAVNATELJ DIREKCIJE ZA FINACIJE

Mato Lučić, dipl. oec.

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija za financije) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2012.** godine te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Direkcije za financije i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprječavanje nastanka materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Direkcije.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 11/11). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno-značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno-značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja, skrećemo pozornost na sljedeće:

- **Direkcija je iz svoje nadležnosti, propisane odredbama članka 12 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, propustila:**
  - donijeti podzakonske akte: Uputu proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih finansijskih planova, Uputu o pripremi i izradi dodatnih finansijskih izvješća Trezora i pravilnik kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, sukladno odredbama članka 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
  - usuglasiti postojeće podzakonske akte; Organizacijski plan Direkcije za financije sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, sa Zakonom o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu (točka 5.2. Izvješća).
- **Inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2012. godine, vršen je obračun i isplata plaća uvećanih za 20 % u odnosu na platni razred predviđen člankom 5 Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave. Navedeno povećanje plaća za 20 % odobreno je Proračunom za 2012. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulirano Zakonom o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji regulira problematiku plaća. Izuzev navedenog, isplata plaća je vršena bez izdanih rješenja, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje (točka 5.3.1. Izvješća).**
- **Porezna uprava Direkcije za financije pogrešno je primijenila materijalno pravo prilikom utvrđivanja obveze poreza na promet nekretnina te je po presudi Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH isplatila iznos od 167.954,40 KM, na ime zakonske zatezne kamate i troškova upravnog spora (točka 5.3.2. Izvješća).**

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje, Direkcije za financije u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2012. godine, izuzev za navedeno u prethodnom pasusu, nema značajnih neusuglašenosti s važećim zakonskim propisima.

Zamjenici glavne revizorice:
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Glavna revizorica
Dževida Hodžić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

REZIME DANIH PREPORUKA

Potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plaća zaposlenicima bez izdanih rješenja o imenovanju, poduzimanja mjera za efikasniju naplatu poreza na nekretnine, objavljivanja fiskalnih podataka na web-stranici, donošenje upute o načinu sastavljanja financijskih planova i Pravilnika o stjecanju i oduzimanju licenci za rad revizora, kao i dosljedne primjene zakona i ostalih propisa.

Potrebno je da Direkcija za financije izvrši usklađivanje Organizacijskog plana sa Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja i usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

Potrebno je porezna uvjerenja izdavati sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, dovršiti unos obveza poreza na dobit u evidencije Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je plaće obračunavati sukladno odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog zaposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je povećanje plaća planirati i isplaćivati u okviru ograničenja sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, po dovršetku sudskih sporova koji su rezultat pogrešne primjene materijalnog prava, ispitati uzroke nastanka pogrešaka, a potom poduzimati potrebne mjere s ciljem da se takvi slučajevi ubuduće ne ponavljaju.

Potrebno je Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za tekuću godinu.

Potrebno je, prilikom planiranju izravnih poreza posvetiti posebnu pozornost, jer su oni podložni promjenama, zbog migracije poreznih obveznika (pravnih i fizičkih osoba) i promjena poreznih propisa tijekom proračunske godine.

Potrebno je, odvojeno knjigovodstveno evidentirati naplaćene prihode iz ranijih godina od naplaćenih prihoda tekuće godine.

Potrebno je, radi poboljšanja učinkovitosti naplate poreza na imovinu, poduzimati mjere i pokretati postupke prisilne naplate sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Pravilnika o procedurama prisilne naplate poreznih obveza.

Potrebno je, da podatci iz fiskalnog registra poreznih obveznika budu objavljeni na web-stranici Direkcije za financije Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je osigurati pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prisilne naplate sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, prilikom nabave roba i usluga, dosljedno provesti postupak predviđen za izravni sporazum sukladno odredbama Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH.

Potrebno je da ukupna godišnja vrijednost nabava putem izravnog sporazuma ne prelazi postotak predviđen odredbama Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH.

NALAZI I PREPORUKE

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija za financije) za 2012. godinu, na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08).

2. OPĆI DIO

Direkcija za financije uspostavljena je kao tijelo javne uprave Distrikta.

Direkciju za financije čine:

- Ured ravnatelja Direkcije,
  - Trezor,
- Porezna uprava i
- Stručna služba Direkcije

Nadležnosti Direkcije za financije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Distrikta;
- provođenje politike u oblasti financija Distrikta;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti financija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- provođenje zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti financija;
- podnošenje izvješća Skupštini o raspoloživosti prihoda za godišnji proračun;
- sudjelovanje u pripremi prijedloga godišnjeg proračuna u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta;
- dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna sukladno zakonu, a za potrebe gradonačelnika Distrikta;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Distrikta na svim računima Distrikta;
- obavljanje drugih nadležnosti sukladno Statutu i zakonu.

Na dan **31. 12. 2012.** godine, Direkcija za financije je imala **117** zaposlenika, a prema Organizacijskom planu predviđeno je **126**.

3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Direkcije za financije u razdoblju **1. 1. - 31. 12. 2012.** godine, to jest planiranje i izvršenje izdataka - rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, namjensko korištenje sredstava, ocjena upravljanja financijama, funkcija sustava interne kontrole, praćenje primjene preporuka iz prethodnih revizija i analiza mjera poduzetih na temelju tih preporuka.

Cilj revizije je da se provođenjem revizije osigura neovisno mišljenje o primjeni zakona i drugih propisa, izvršenju proračuna Direkcije za financije, korištenju resursa i upravljanju imovinom Distrikta, te na taj način doprinese pouzdanom izvješćivanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom Distrikta. Revizija informira javnost, nadležne organe i institucije o nalazima i preporukama, pravovremenim i javnim objavljivanjem revizorskog izvješća.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija provodi provjerama na bazi uzoraka i da u sustavu interne kontrole i računovodstvenom sustavu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno-značajne pogreške ostanu neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Do dovršetka revizije Direkcija za financije **nije postupila** po Akcijskom planu, broj 13-002819/12 od 19. 9. 2012. godine, sastavljenom na temelju preporuka prethodne revizije, u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- Direkcija za financije iz svoje nadležnosti (članak 12 Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH) nije usuglasila Zakon o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakon o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu, u dijelu rokova za izradu financijskih izvješća i izvješća o obavljenoj reviziji;
- Direkcija za financije, također, iz svoje nadležnosti, nije donijela podzakonske akte, pravila i procedure, kojima bi određene oblasti poslovanja bile dovoljno i precizno definirane te kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se odnosi na:
  - a) Uputu proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih financijskih planova i Uputu o pripremi i izradi dodatnih financijskih izvješća Trezora, predviđenih člankom 33 stavkom 2 Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH, kako bi se izbjegli propusti kod planiranja, praćenja i izvješćivanja o upravljanju i potrošnji odobrenih proračunskih sredstava i
  - b) Pravilnik kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, sukladno odredbama članka 13 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH;
- nije izvršeno usklađivanje Organizacijskog plana Direkcije za financije sa Zakonom o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica (članak 2 Organizacijskog plana s odredbama članka 5 Zakona), također, nije izvršeno međusobno usklađivanje odredbi članaka 5, 7 i 8 navedenog Organizacijskog plana,
- u evidenciji poreznih i neporeznih prihoda, nisu osigurani podaci, o naplati i zaduženjima tekućeg razdoblja odvojeno od podataka iz ranijeg razdoblja,
- nisu poduzimane mjere za efikasnu naplatu poreza na imovinu sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH,
- nisu na web-stranici objavljeni podaci iz fiskalnog registra.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je imati uspostavljen funkcionalan sustav interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, a ono najviše dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrjednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Organizacijski plan) je utvrđena unutarnja organizacija Direkcije za financije, koja obuhvaća organizacijske jedinice, njihov djelokrug, usustavljivanje radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom za financije i organizacijskim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, suradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost. Navedenim Organizacijskim planom sistematizirano je 126 radnih mjesta, a na dan 31. 12. 2012. godine bilo je 117 zaposlenih, što

može imati utjecaja na rad, kao i na obavljanje poslova i radnih zadataka iz nadležnosti Direkcije za financije.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije za financije uređeni su Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacijskim planom Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Službe interne kontrole su uspostavljene na temelju Organizacijskog plana Direkcije za financije, a način rada Službi internih kontrola reguliran je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije financijskog poslovanja Direkcije za financije za 2012. godinu, utvrđeno je, da sustav interne kontrole nije na zadovoljavajućoj razini u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

Isplata plaća (inspektorima Porezne uprave) je vršena bez izdanih rješenja o imenovanju, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Porezna uprava nije se obraćala dužnicima (obavijesti, opomene) u cilju učinkovitije naplate poreza na nekretnine, niti je pokretala postupke prisilne naplate u smislu izdavanja rješenja o prisilnoj naplati.

Direkcija za financije podatke iz fiskalnog registra o vrijednosti procijenjenih nekretnina, nije objavila na svojoj **web-stranici**.

U 2012. godini zaprimljeno je ukupno 6.315 predmeta, od navedenog broja predmeta zaprimljenih u 2012. godini, samo je za 1.637 predmeta pokrenut postupak prisilne naplate. Navedeno upućuje na zaključak da nisu osigurane pretpostavke da se kontinuirano radi na obradi zaprimljenih predmeta (prekršajnih naloga) i pokretanju postupka prisilne naplate.

Izuzev navedenog, pojedini podzakonski akti, pravila i procedure nisu doneseni, kao što je konstatirano i u prethodnoj reviziji, čime su određene oblasti poslovanja nedovoljno i neprecizno definirane, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa, što se ponajprije odnosi na:

- Upute proračunskim korisnicima o načinu sastavljanja i okvirnim iznosima kvartalnih financijskih planova i Upute o pripremi i izradi dodatnih financijskih izvješća Trezora, kako bi se izbjegli propusti kod: planiranja, praćenja i izvješćivanja o upravljanju i potrošnji odobrenih proračunskih sredstava.
- Pravilnike kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, način osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije.

Potrebno je poboljšati funkcioniranje sustava internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka u dijelu: isplate plaća zaposlenicima bez izdanih rješenja o imenovanju, poduzimanja mjera za učinkovitiju naplatu poreza na nekretnine, objavljivanja fiskalnih podataka na web-stranici, donošenje Upute o načinu sastavljanja financijskih planova i Pravilnika o stjecanju i oduzimanju licencija za rad revizora, kao i dosljedne primjene zakona i ostalih propisa.

5.2. Obavljanje djelatnosti sukladno zakonu i drugim propisima

Direkcija je organizirana sukladno članku 2 Organizacijskog plana, odnosno organizacijski dijelovi Direkcije za financije su: Ured ravnatelja, Stručna služba Direkcije, Trezor i Porezna uprava. Kao i u prethodnim revizijama, ukazujemo da Organizacijski plan nije usklađen sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, odnosno odredbe članka 2 Organizacijskog plana nisu sukladne odredbama članka 5 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u dijelu broja organizacijskih jedinica. Odnosno odredbe članaka 7 i 8 Organizacijskog plana nisu regulirale kojoj organizacijskoj jedinici pripadaju Ured ravnatelja i Stručna služba, što nije sukladno članku 5 Organizacijskog plana Direkcije. Navedeno nas je uputilo na zaključak, da odredbe članaka 5, 7 i 8 Organizacijskog plana nisu međusobno usklađene.

Potrebno je da Direkcija za financije izvrši usklađivanje Organizacijskog plana sa Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

Izuzev navedenog, utvrdili smo da je Direkcija za financije iz svoje nadležnosti, propisane odredbama članka 12 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, propustila usuglasiti i dopuniti postojeće zakonske i podzakonske akte, i to: Zakon o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakon o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distrikta BiH, u dijelu rokova za izradu financijskih izvješća i izvješća o obavljenoj reviziji.

Također, Direkcija je propustila donijeti Pravilnik o primjeni Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, kojim bi bili definirani uvjeti stjecanja i oduzimanja licencija za rad revizora i revizorskih poduzeća, načina osiguravanja kvalitete revizije i revizorskih poduzeća i druga pitanja revizije, što je u suprotnosti s odredbama članka 13 navedenog zakona.

Potrebno je poštovati odredbe Zakona o Direkciji Brčko distrikta BiH, u dijelu donošenja i usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti.

Također u okviru nadležnosti utvrđenih odredbama članka 12 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i članka 13 Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH, Porezna uprava izdaje uvjerenja poreznim obveznicima (pravnim osobama sa sjedištem u Brčko distriktu BiH i poslovnim jedinicama pravnih osoba na teritoriju Brčko distrikta BiH) da na dan izdavanja imaju ili nemaju dospjelih a neizmirenih poreznih obveza. Uvjerenja se izdaju na temelju službenih evidencija o poreznim obvezama, koje su ustanovljene: Zakonom o porezu na dobit, Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH. Uvidom u dokumentaciju izdanih poreznih uvjerenja utvrdili smo, da su ista izdavana na temelju službenih **sintetičkih** evidencija bez priloženih ovjerenih **analitičkih** kartica poreznih obveznika, što je suprotno odredbama članka 13 Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH. Zbog navedenog nismo mogli potvrditi točno stanje obveza poreznih obveznika u trenutku izdavanja poreznog uvjerenja.

Potrebno je porezna uvjerenja izdavati sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Obveze **poreza na dobit** evidentiraju se na temelju godišnjih poreznih prijava koje porezni obveznici, sukladno odredbama članka 22 stavka 1) Zakona o porezu na dobit Brčko distrikta BiH, dostavljaju Direkciji najkasnije do 31. ožujka tekuće za prethodnu godinu. U postupku revizije utvrdili smo da Porezna uprava Direkcije za financije, nije u predviđenom roku (do **30. 6.** tekuće godine) dovršila unos obveza poreza na dobit na temelju podnesenih poreznih prijava za prethodnu godinu, što je suprotno odredbama članka 6 stavka 3) Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, dovršiti unos obveza poreza na dobit u evidencije Porezne uprave u roku koji je predviđen odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

Direkcija je, sukladno svojoj nadležnosti, donijela Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, broj: 02-04.1-94/10, dana 30. 3. 2010. godine. Navedenom uputom u članku 2 točki 5 regulirano je da se preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti samo u **četvrtom kvartalu tekuće** godine. Odredbama članka 29 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 16 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2012. godinu, regulirano je da se unutarnja preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti u zadnja tri kvartala tekuće godine. Navedeno upućuje na zaključak da Uputa nije usuglašena sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za 2012. godinu.

Potrebno je Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za tekuću godinu.

5.3. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Planom proračuna za 2012. godinu odobrena sredstva za tekuće izdatke iznose **16.313.499,57 KM**, izvršenje je **14.851.866,19 KM** ili **91,04 %** (tablica broj 1 u prilogu Izvješća).

U okviru navedenih sredstava odobrena su i sredstva za isplatu stare devizne štednje i isplate po sudskim rješenjima u iznosu od **12.355.495,00 KM**, a realizirana su u iznosu od **11.238.105,22 KM**, ili 90,96 % planiranih sredstava.

Od navedenog ukupnog iznosa planiranog tekućeg proračuna za 2012. godinu, Direkciji za financije kao korisniku proračuna odobreno je **3.958.004,57 KM**, a ostvareno je **3.613.760,97 KM**, ili 91,30 % .

Struktura odobrenih i realiziranih sredstava za tekući proračun prikazana je u tablici kako slijedi:

		Planirano 2012.	Ostvareno 2012.	% ostvarenja
1.	Izdatci za tuzemna i strana pozajmljivanja i otplata duga po osnovi stare devizne štednje	10.555.495,00	10.016.130,93	94,89
2.	Isplate po sudskim rješenjima i presudama (na temelju dokumentacije-rješenja od pravosuđa)	1.800.000,00	1.221.974,29	67,89
3.	Tekući izdatci 333.	3.958.004,57	3.623.760,97	91,30
	UKUPNO	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04

5.3.1. Izdatci za bruto plaće

Izdatci za bruto plaće planirani su u iznosu od **2.953.941,89 KM**, a ostvareni u iznosu od **2.766.992,63 KM** ili **93,67 %** plana.

Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo, kao što je konstatirano prethodnom revizijom, da je inspektorima Porezne uprave Brčko distrikta BiH, u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2012. godine, vršen obračun i isplata plaća uvećana za 20 % u odnosu na platni razred predviđen člankom 5 Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH. Navedeno povećanje plaća za 20 % odobreno je Proračunom za 2012. godinu, a da pri tom isto povećanje nije regulirano Zakonom o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH, niti bilo kojim drugim pravnim aktom koji regulira problematiku plaća. Izuzev navedenog, isplata plaća je vršena bez izdanih rješenja, kojim bi bila regulirana visina bruto plaće, platni razred i podrazred, odnosno izmjenu visine plaće nije pratilo odgovarajuće rješenje.

Potrebno je plaće obračunavati sukladno odgovarajućim rješenjima, ugovorima ili odlukama za svakog zaposlenog, kako je to predviđeno Zakonom o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je povećanje plaća planirati i isplaćivati u okviru ograničenja sukladno odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

5.3.2. Ugovorene usluge

Za sudske presude i sudska i izvansudska poravnanja odobreno je **1.800.000,00 KM**, a realizirano je **1.221.974,29 KM**. U okviru ovih sredstava, isplaćen je iznos od **452.291,19 KM** poreznom obvezniku „Sloboprom“ d. o. o. Lončari, po presudi Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH, broj: 960U011881 11 UŽ od 30. 12. 2012. godine. Isplaćeni iznos od **452.291,19 KM**, navedenom poreznom obvezniku, sastoji se od:

- povrata sredstava u iznosu od **284.336,79 KM** za obračunatu i uplaćenu poreznu obvezu,
- troškova upravnog spora u iznosu od **5.327,05 KM** i

- zakonske zatezne kamate u iznosu **162.627,35 KM**.

Po navedenoj presudi Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH, **284.336,79 KM** odnosi se na pogrešnu obračunatu poreznu obvezu, odnosno Porezna uprava Direkcije pogrešno je primijenila materijalno pravo prilikom utvrđivanja obveze poreza na promet nekretnina. Kao što je vidljivo iz gornjeg pregleda, također, po istoj presudi **162.627,35 KM** se odnosi na zakonske zatezne kamate, kao i **5.327,05 KM** troškova upravnog spora.

Nismo se uvjerali, da je Direkcija analizirala **uzroke pogrešno utvrđene porezne obveze**, niti da je utvrđivana **eventualna odgovornost** službi i pojedinaca koji su doprinijeli istom, također, nismo se uvjerali da su poduzimane mjere kako u buduću ne bi došlo do sličnih propusta.

Ostale isplate po sudskim presudama i sudskim i izvansudskim poravnanjima, u iznosu od **769.637,50 KM**, su: **eksproprijacija nekretnina, naknade za štete od elementarnih nepogoda, ujedini pasa lualica, ozljede na radu** i sl. Navedene osnove rezultat su obavljanja poslova iz nadležnosti pojedinih odjela Vlade Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, po dovršetku sudskih sporova koji su rezultat pogrešne primjene materijalnog prava, ispitati uzroke nastanka pogrešaka, a potom poduzimati potrebne mjere s ciljem da se takvi slučajevi ubuduće ne ponavljaju.

5.4. Planiranje prihoda

Prihodi iz nadležnosti Porezne uprave planirani su u iznosu od **19.240.000,00 KM**, a ostvareni u iznosu od **24.373.358,29 KM**, što je **126,70 %** u odnosu na plan. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda iz nadležnosti Porezne uprave dana je u tablici 2 u prilogu Izvješća.

U postupku revizije utvrdili smo, da planirani izravni porezni prihodi (porez na dobit, porez na plaću i porez na promet od igara na sreću) imaju znatno veće ostvarenje u odnosu na plan, što ukazuje da izravni porezni prihodi nisu realno planirani.

Potrebno je prilikom planiranju izravnih poreza posvetiti posebnu pozornost jer su oni podložni promjenama zbog migracije poreznih obveznika (pravnih i fizičkih osoba) i promjena poreznih propisa tijekom proračunske godine.

5.5. Naplata prihoda

Ukupno naplaćeni prihodi od poreznih obveznika, iz nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH (tablica 2 u prilogu Izvješća), prema pomoćnim evidencijama u 2012. godini iznosili su **24.373.358,29 KM**, što je **126,68 %** u odnosu na plan i **108,61 %** u odnosu na zaduženje, odnosno evidentirane obveze tekućeg razdoblja.

Podatak da su naplaćeni prihodi veći za **8,61 %** u odnosu na zaduženje tekućeg razdoblja, upućuje nas na zaključak da Porezna uprava prilikom planiranja nije raspolagala **kvalitetnim informacijama o naplati prihoda od poreznih obveznika iz ranijeg razdoblja**.

Uvidom u evidencije, kao što smo konstatirali u prethodnoj reviziji, Direkcija za financije vodi pomoćne evidencije o naplaćenim prihodima na način, da nije moguće utvrditi koji iznos naplaćenih prihoda se odnosi na tekuću godinu. Nismo se uvjerali da Direkcija posebno knjigovodstveno evidentira prihode iz ranijih godina te stoga, nismo u mogućnosti utvrditi koji je stupanj naplate poreznih prihoda za 2012. godinu.

Potrebno je odvojeno knjigovodstveno evidentirati naplaćene prihode iz ranijih godina od naplaćenih prihoda tekuće godine.

5.5.1. Prihod od poreza na nekretnine

Prihod od poreza na nekretnine planiran je u iznosu od **1.500.000,00 KM**, a naplaćeno **1.005.409,50 KM**, odnosno **67,03 %** u odnosu na plan.

U postupku revizije, provjerom poduzimanja mjera i pokretanja postupaka prisilne naplate poreza na nekretnine, utvrdili smo da se Porezna uprava nije obraćala dužnicima (obavijesti, opomene) u cilju efikasnije naplate istih, niti je pokretala postupke prisilne naplate u smislu izdavanja rješenja o prisilnoj naplati, što nije sukladno odredbama članka 45 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 8/06) i članka 16 stavka 3 Pravilnika o procedurama prisilne naplate poreznih obveza broj: 04/1-014-327/07 od 16. 8. 2007. godine. Nepoduzimanje gore

navedenih propisanih mjera imalo je za posljedicu neučinkovitu naplatu prihoda od navedene vrste poreza.

Potrebno je radi poboljšanja učinkovitosti naplate poreza na imovinu, poduzimati mjere i pokretati postupke prisilne naplate sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Pravilnika o procedurama prisilne naplate poreznih obveza.

Direkcija za financije ima uspostavljen fiskalni registar poreznih obveznika s procijenjenom vrijednosti nekretnina. U postupku revizije utvrdili smo, da Direkcija za financije nije objavila podatke iz fiskalnog registra poreznih obveznika na web-stranici, što je u suprotnosti s člankom 12 stavkom 4 Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i člankom 11 stavkom 4 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da podatci iz fiskalnog registra poreznih obveznika budu objavljeni na web-stranici Direkcije za financije Brčko distrikta BiH sukladno odredbama Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na nekretnine Brčko distrikta BiH.

5.5.2. Postupci prisilne naplate prekršajnih naloga

U 2012. godini zaprimljeno je ukupno **6.315** prekršajnih naloga čija je vrijednost najmanje **1.500.000,00 KM** (izvedeno iz prosječnog iznosa prekršajnih naloga iz prethodnog razdoblja). Od ovog broja predmeta zaprimljenih u 2012. godini samo je za **1637** predmeta pokrenut postupak prisilne naplate. Tijekom 2012. godine pokrenuto je još **1937** postupaka prisilne naplate i isti se odnose na prekršajne naloge iz ranijih godina. Ukupna vrijednost prekršajnih naloga čiji postupak prisilne naplate je pokrenut iznosi **1.035.933,80 KM**, od čega je naplaćeno **59.046,20 KM**. Navedeno upućuje na zaključak da nisu osigurane pretpostavke da se kontinuirano radi na obradi zaprimljenih predmeta (prekršajnih naloga) i pokretanju postupka prisilne naplate, što je u suprotnosti s odredbama članka 17 Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH. Sve gore navedeno imalo je za posljedicu da su značajna sredstva po ovoj osnovi ostala nenaplaćena u 2012. godini.

Potrebno je osigurati pretpostavke da se kontinuirano pokreću postupci prisilne naplate sukladno odredbama Upute o radu Porezne uprave Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.

5.6. Primjena Zakona o javnim nabavama BiH (članak 47 Izravni sporazum)

Direkcija je u 2012. godine, za nabavu roba, usluga i radova po izravnom sporazumu utrošila ukupno **88.355,06 KM**. Nabave po izravnom sporazumu vršene su za: nabavu komunalnih usluga (**7.408,00 KM**), nabavu materijala (6.085,12 KM), nabavu usluga prijevoza (**3.114,50 KM**), nabavu usluga tekućeg održavanja (**25.697,70 KM**), usluge **osiguranja (1.782,94 KM)** i za ugovorene usluge (**44.266,80 KM**). U postupku revizije utvrdili smo da prilikom nabave roba i usluga po izravnom sporazumu nije dosljedno proveden postupak predviđen odredbama članka 2, 5 i 8 Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH, u dijelu: sastavljanja službene zabilješke o provjeravanju situacije na tržištu, upućivanja zahtijeva za dostavu ponuda, sastavljanju ugovora ili narudžbenice za nabavu roba i usluga. Također, utvrdili smo da je ukupna godišnja vrijednost nabava po izravnom sporazumu iznosila više od 10 % od ukupnog godišnjeg proračuna za nabavu materijala i usluga, što je suprotno odredbama članka 9 Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH.

Potrebno je prilikom nabave roba i usluga, dosljedno provesti postupak predviđen za izravni sporazum sukladno odredbama Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH.

Potrebno je da ukupna godišnja vrijednost nabava putem izravnog sporazuma ne prelazi postotak predviđen odredbama Internog pravilnika o postupku izravnog sporazuma za nabavu roba, usluga i radova za ugovorni organ Brčko distrikt BiH.

6. Komentar

Direkciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskog poslovanja u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2012. godine, broj: 01-02-03-13-200/13, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija se očitovala dopisom broj: 13.9-041-499/13 od 19. 6. 2013. godine. Direkcija u navedenim očitovanjem nije imala primjedbe na nalaze iz Nacrta izvješća, te je ovo izvješće konačno.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Began Čaušević, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Plan i izvršenje proračuna tekućih potreba u **2012.** godini Direkcije za financije Brčko distrikta BiH

Tablica broj 1

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani iznos	Realizirani iznos	% realizacije	Raspoloživi iznos
600000	RASHODI	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04	1.461.633,38
610000	TEKUĆI IZDATCI	16.313.499,57	14.851.866,19	91,04	1.461.633,38
611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	2.984.441,89	2.796.583,63	93,71	187.858,26
611100	Bruto plaće i naknade	2.953.941,89	2.766.992,63	93,67	186.949,26
611200	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	30.500,00	29.591,00	97,02	909,00
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	118.157,68	89.147,98	75,45	29.009,70
612100	Doprinosi poslodavca	118.157,68	89.147,98	75,45	29.009,70
613000	IZDATCI ZA MATERIJAL I USLUGE	12.688.300,00	11.515.086,48	90,75	1.173.213,52
613100	Putni troškovi	25.365,00	18.815,67	74,18	6.549,33
613200	Izdatci za energiju	85.000,00	66.669,42	78,43	18.330,58
613300	Izdatci za komunalne usluge	161.600,00	107.218,73	66,35	54.381,27
613400	Nabava materijala i sitnog inventara	62.500,00	57.900,06	92,64	4.599,94
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	22.890,00	20.216,06	88,32	2.673,94
613600	Umanjenje imovine i opreme	2.200,00	0,00	0,00	2.200,00
613700	Izdatci za tekuće održavanje	82.800,00	71.767,13	86,68	11.032,87
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	28.250,00	20.845,90	73,86	7.384,10
613900	Ugovorene usluge	12.217.695,00	11.151.633,52	91,27	1.066.061,49
616000	IZDATCI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	522.600,00	451.048,10	86,31	71.551,90
616200	Izdatci za inozemne kamate	49.826,00	42.071,45	84,44	7.754,55
616300	Kamate na tuzemno pozajmljivanje	367.950,00	304.152,67	82,66	63.797,33
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	104.824,00	104.823,98	100,00	0,02
823300	Otplate tuzemnog zaduženja	399.419,00	379.533,83	95,02	19.855,17

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2012. godini

Tablica broj 2.

R. B.	VRSTA PRIHODA		Plan za 2012. godinu	Zaduženje 2012. godine	Ostvareno 2012. godine	% ostvarenja u odnosu na plan	% ostvarenja u odnosu na zaduženje
0	1		2	3	4	5 (4/2)	6 (4/3)
1	711100	Porez na dohodak	1.700.000,00	1.514.119,23	1.446.158,97	85,07	95,51
2	711200	Porez na dobit	7.780.000,00	12.170.179,88	11.761.298,39	151,17	96,64
3	713100	Porez na plaću	6.660.000,00	5.747.686,70	8.396.703,89	126,08	146,09
4	714100	Porez na imovinu	1.500.000,00	1.400.882,01	1.005.409,50	67,03	71,77
5	715100	Porez na promet proizvoda i usluga	0,00	38.969,46	175.682,53	0,00	450,82
6	715200	Porez na promet od igara na sreću	400.000,00	595.116,12	626.656,14	156,66	105,30
7	715300	Naknade za izdavanje odobrenja	600.000,00	504.900,00	534.170,00	89,03	105,80
8	722321	Komunalne pristojbe	600.000,00	470.145,64	427.278,87	71,21	90,88
UKUPNO			19.240.000,00	22.441.999,04	24.373.358,29	126,68	108,61

Prikaz neutrošenih planiranih proračunskih sredstava za kapitalne potrebe iz **2010. i 2012.** na dan **1. 1. 2012.** godine i njihovo izvršenje u **2012.** godini, kao i prikaz planiranih i izvršenih sredstva kapitalnog proračuna za **2012.** godinu dajemo u sljedećoj tablici:

Tablica broj 3.

Godina	Raspoloživa sredstva kap. proračuna na dan 1. 1. 2012. godine iz 2010. i 2012. godine	Planirani kapitalni proračun po godinama	Izvršeno do 1. 1. 2012. g. (3 - 2)	Izvršenje kapitalnog proračuna u 2012. god.	Izvršeno na dan 31.12.2012. god. (4+5)	Neutrošena planirana sredstva na dan 31.12.2012.god. (3-4-5) ili (3 - 6)	% izvršenja na dan 31.12.2012. (6/ 3 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8
2010.	805,23	41.461,89	40.656,66	0,00	40.656,66	805,23	98,06
2011.	150.000,00	150.000,00	0,00	0,00	0,00	150.000,00	0,00
2012.	-	175.000,00	0,00	0,00	0,00	175.000,00	0,00
Ukupno	150.805,23	366.461,89	40.656,66	0,00	40.656,66	325.805,23	11,09